

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

IX. Iac. Sadoletvs Episc. Carpent. Hieronymo Nigro S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

profecit illa aeterna suorum monumentorum memo-
 riam illi commendasset, nisi summi viri ingenio, atq; eloquen-
 tia, suas quoq; laudes illustriores futuras iudicauisset. De Leoni-
 comate factum. Optimū virum & doctissimum amissimus: quem
 ego amabam merito illius plurimum: neq; vniquam viderā ho-
 minem, nisi quod virtus, eximia praesertim, nunquam non cuius
 nostrum conspecta est. Quamobrem doleamus nostra id quidem
 magis, quam ipsius causa: qui, vt scribis ipse, ad certam & veram
 vitam immortalitate iam translatus est. Verum nostro quoq; do-
 lori ea res fuerit solatio, quod expressam habemus imaginē pra-
 stantissimi viri in eis libris, quos ipse & plures & scriptos egre-
 gie reliquit. Hi illum nobis referent, neque cum lugeri patien-
 tur pro mortuo. Lazarum tradere Patavij optimarum artium do-
 ctissimam iuventuti, nec scivi antea, & nunc cognosce laetor. De-
 dera ego ad eum bis terne literas, neq; vllum ab eo responsum.
 Quod mirabar, & quidem vsque eod, vt de illo nescio quid time-
 rum. Nunc video causam hanc aduersus me silentij, quod cum
 discipulis illi plus satis colloquendū est. Equidem hominis eru-
 ditissimi, & mihi coniunctissimi, omni honore & commodo plu-
 rimum sum: sed tamen me illi totum effluere ex animo, etiam
 molestē fero. Tu illi a me plurimam salutem. Quod psalmum
 mecum probas, gratū mihi. Ego perfecto Hortensio, in quo qui-
 dem nunc elaboro, si tamē vt perficiam magnitudo rei patietur,
 totū me daturus sum ad sacras literas. In quibus & animi nostri
 voluptas plenior multo est, & ceteris utilitas paratior. Tu vt va-
 leas, & nos perpetuo diligas, veteresque nostros necessarios sa-
 lutes meis verbis, si qui in vrbe Roma reliqui iam sunt, imprimis
 a te peto. Vale. Carpentoracti, III. Nonas Iunij, M. D. XXXI.

I X.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.

Hieronymo Nigro S. P. D.

His diebus, cum minus commoda valetudine vterer, dedi
 negotium Paulo, vt scriberet ad te de eis rebus quarum &
 mea & tua intererat, te fieri certiozem. Quod ab illo factum di-
 ligenter fuisse nō dubito. Nunc noua re oblata, in qua tua opera
 mihi expectanda esset, statui has ad te rursus scribere: petereque
 promissa nostra beneuolentia, vt quod imprimis cupio optoq;
 quod tamen ipsum non ad meum illum priuatum commodum,
 sed ad officij nostri duntaxat & muneris functionem pertinet: in
 ea assistendo & operam mihi tuam, & studium praebere velles.
 Res porro ipsa sic se habet. Quo tempore veni mi Nigro in hanc
 praouinciam, non vt peregrinaturus in ea, sed vt domicilium

VII 22

vita constitutus: hominum quidem horum virtutem, mansuetudinem, comitatem, probavi statim ex initio, amareque occurrere animumque induxi, ut quod mihi necessarium per leges & religionem faciendum esset, id etiam à me prolixè libenterque fieri hoc est, ut his essem quam maximè studio benevolentiaque coniunctus. Sed inter multa quae mihi erant voluptati & delectationi, illud vnum aegro animo ferebam, quòd nullam in his nationibus bonarum literarum cognitionem, nullum inesse studium optimarum artium videbam. Nec verò id facile ego pati poteram: ut cum à me mei ratio postularer officij, ut quacunque possem, populis meis commodarem: earum adeo rerum, quae bene ac beatè vitendum pertinerent, hanc vnam rem sic abesse sine rem, in qua (ut mihi quidem videtur) vel beata praecipue vita continetur. Itaque quoad potui, hortando, rogando, commonefaciendo, aliquos tandem induxi, ut suos cupiant liberos erudiri his literis, quas nos appellamus optimas. Nam antea nulli erat hic arti neque scientiae quicquam loci, nisi iuris civilis peritiae: quae exspectabatur ab omnibus, non ut discerent homines vivere liberaliter, sed ut lucro & aerae consulerent. Nunc videtur in animis aliquorum eiusmodi semina esse iacta, ut si de doctoris copia & facultate, ingenuas illas artes & disciplinas, quae nos eo vehementius probare soliti sumus, quòd animos illos decerent ac instituunt non deseruire pecuniis, sed ab omni illiusmodi cupiditate, vel labe potius solutos esse, in honorem adduci potius confidamus. Quanquam rei euentus in nostra potestate non est exemplum certe introducere, & ordiri principium aliquod, sed busque bonis nec opera, nec studio, nec auctoritate deesse, hominis est non sibi vni, sed & patriae, civibus, & communi eundem vtilitati seruientis: quam nos imprimis rationem vitae voluntatemque instituiimus sequi. Est autem in ciuitate hac conuentus quidam monachorum, quorum rector maximè cupiditate haec incensus est: Graecaeque & Latinae literas cupit in familia sua perpagari. Idemque vniuersae prouinciae Narbonensis praestrelatorum ordinis sui conuentibus: ut videatur huius praestrelatorum amorem in plures coetus hominum esse disseminaturus. Sed (ut dixi) magister nobis deest & auctor, & iuuentum quasi quaedam moderator, huic idoneus muneri: quem si nancisceremur, proforet, aspirante nostris conatibus Deo, aliqua hic quoque extatutum iri ingenia, quae ad nobilissimarum artium adspicendam laudem egregie apta existerent. Hunc nos magistrum & doctorem à vobis quaerimus. Habetis enim istic (ut ego arbitror) ratiorem rorum copiam. Sed eum esse huiusmodi oporteret, qui medicis eribus rebus posset esse contentus. Nam ne nos quidem in optimo do admodum infaniamus. Si Graecae nouerit probe literas, Latinae

orem mediocriter: ita tamen, ut vitia orationis promptè difcer-
 nat: habeatque docendi, & instruendi planam ac facilem ratio-
 nem, poterimus eo nos esse contenti. Merces sanè illi à nobis
 perfoluetur, aurei nummi quotannis sexaginta: victumque &
 redum commodè ut habeat curabitur, ad eandem videlicet mo-
 deratam & mediocritatem. Nunc cum videas mi Niger quantæ
 hinc mihi curæ res sit, & quàm sit recta & honesta ratio huius
 consilij mei: peto à te pro nostra summa coniunctione, ut cu-
 ram & cogitationem aliquam suscipias, quo huic rectissimo stu-
 dio nostro facias: aliquemque nobis inuenire studeas, qui sus-
 ceptas partes hac in re amoris & pietatis erga hosce populos no-
 stre, meamque optimam in meos voluntatem ipse te explicet.
 Quod si vaquam videro fieri, ut hi quos charitate nimirum Chri-
 stiani in filiorum loco diligo, se sententur eas artes, quæ liberales
 sunt, amocantque ab omni sordida & inquinata cupiditate ha-
 bendi: nec ego illi (crede mihi) cuiuscunque opera hoc assequar,
 plane me obstrictum, & in perpetuum obligatum esse profite-
 bor: omnique studio diligentiaque curabo, ut suum is huiusmo-
 di officium non malè à se positum sit iudicaturus. Hac eadem de
 re ut Lazarum nostrum appelles, cum eoque accuratè colloqua-
 re, vehementer à te peto: mihi que ut primo quoque tempore re-
 spondas. Vale mi Niger, & Bembo meo, summo viro, plurimam
 salutem verbis meis dic. Carpentoracli, IV. Nonas Maij. M.
 D. XXXIII.

X.

IAC. SADOLEYVS EPISC. CARP.

Hieronymo Nigro S. P. D.

Est literas tuas, ad Paulum quas misisti, in quibus amor
 tuus pius erga me se offendit: nouus ille quidem mihi
 nunquam, sed tamen semper & optatus, & dulcis: quem & feci,
 & faciem mihi plurimi. Salus ad me per te missa à veteribus
 amicis, mihi iucundissima fuit. Nec quicquam est omnium re-
 rum quod libentius faciam quàm usurpare crebro memoriam
 eorum, quos charissimè semper constantissimeque dilexi, Esini,
 Celery, Petrasanctæ, Thebaldæ, Blossij nostri, etiam Saxoniae
 struente hominis, quem audio magnis de Republica occupatio-
 nibus impeditum, quotidie minus se vobis fruendum præbere
 posse, te vero mi Niger amo ut debeo, abs te que peto, ut eos ami-
 cos a me resalutes, quos modò nominavi, & omnes præterea re-
 liquos, quos antiquæ academix esse cognoueris. Contarentum
 patronum tuum non amo solum, sed etiam veneror: & eum hoc
 et scribo, ut neminem illi in optinarum artium cognitione præ-

N. p. o. n. a. s.